

Motion till riksdagen 2020/21:2950

av **Daniel Bäckström m.fl. (C)**

Ett mer krigsdugligt militärt försvar i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krigsdugligheten ska öka inom alla krigsförband och försvarsgrenar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att balans långsiktigt måste råda mellan verkansförband och stödfunktioner och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hela landet ska kunna försvaras och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en jämställd försvarsmakt är ett försvar för alla som bor i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om veteraner och tillkännager detta för regeringen.

Ett mer krigsdugligt militärt försvar i hela landet

För att säkerställa den förmågehöjning som ett ändrat säkerhetspolitiskt läge kräver är det centralt att helheten i Försvarsberedningens förslag Värnkraft genomförs. Det skapar förutsättningar för en långsiktig stabilitet i försvarspolitik. Det finns också en förväntan hos våra samarbetsländer att Sverige ska göra denna ambitionshöjning. Det är inte minst en trovärdighetsfråga. Därför är det viktigt att helheten i Försvarsberedningens förslag genomförs fram till och med 2030. De åtgärder som vidtas, inklusive den ekonomiska planeringsramen, ska säkerställa att det är möjligt. Det är en avsevärd och nödvändig ambitionshöjning jämfört med dagens situation.

Hybridkrigföring, gråzonsproblematik, den militärtekniska utvecklingen och Sveriges militärstrategiska läge i en allt mer viktig Östersjöregion ställer nya krav på det svenska försvaret, bland annat vad gäller uthållighet, beredskap och krigsduglighet.

Oroligheter både inom Europa och i Europas närområde är ytterligare faktorer som gör den säkerhetspolitiska situationen instabil och oförutsägbar. Försvarsberedningen konstaterar att ett väpnat angrepp mot Sverige inte kan uteslutas och det manar till handling. Det kan inte heller uteslutas att militära maktmedel eller hot om sådana kan komma att användas mot Sverige. Sverige blir oundvikligen påverkat om en säkerhetspolitisk kris eller väpnad konflikt uppstår i vårt närområde. Totalförsvaret ska därför enligt Försvarsberedningen utformas och dimensioneras för att kunna möta väpnat angrepp mot Sverige inklusive krigshandlingar på svenskt territorium.

Det är därför nödvändigt att skapa förutsättningar för att förbättra landets militära förmåga. Centerpartiet anser vidare att för att Sverige fullt ut ska kunna försvaras behöver Sverige gå med i Nato. Sverige bygger säkerhet tillsammans med andra men står idag utan garantier att få hjälp av andra. Det är en alltför stor osäkerhet i Sveriges säkerhetspolitiska doktrin. Centerpartiet anser vidare att det bidrar till instabilitet och osäkerhet i Östersjöregionen att Sverige inte är med i Nato. Läs mer om Centerpartiets syn på den säkerhetspolitiska utvecklingen i vår kommittémotion **Internationellt samarbete i en ny tid** i utrikesutskottet.

Svensk försvarsförmåga ska utvecklas så att hela landet kan försvaras genom ökad tillgänglighet och förbättrad operativ förmåga. Krigsförbanden ska kunna öka sin krigsduglighet. Förmågan att samtidigt kunna mobilisera hela krigsorganisationen i händelse av höjd beredskap är av grundläggande betydelse och behöver stärkas. För det kan det krävas både organisatoriska förändringar i krigs- och grundorganisationen och att stora investeringar görs bl.a. för att säkerställa grundläggande funktioner såsom ledning och logistik, att vidmakthålla befintlig materiel, anskaffning av ammunition och robotar samt materiel för basplattan. Av detta följer också att antalet förband i krigsorganisationen behöver utökas, inte minst inom armén som länge varit eftersatt, samt att funktioner såsom logistik och ledning behöver förstärkas.

Det är också viktigt med ett hela landet-perspektiv när försvaret nu utvecklas och tillförs mer resurser. Hela landet ska försvaras även om geografiska prioriteringar kan behöva göras utifrån rådande hotbild. Med utökningen av krigsorganisationen och fler värnpliktiga följer också ett behov att etablera nya regementen och flottiljer.

Krigsdugligheten ska öka inom alla försvarsgrenar men för Centerpartiet är det fram till 2030 särskilt prioriterat att säkerställa arméns krigsförband och deras förmåga. Men vi behöver också se till att vi kan försvara svenskt territorium till sjöss och i luften genom att ha hög förmåga inom ubåtsjakt och våra flygstridskrafter samt genom att utveckla Sveriges luftförsvarsförmåga.

För att krigs- och utbildningsorganisationen inom armén ska kunna utvecklas krävs också ytterligare logistik- och ledningsresurser och mängdmateriel inkl. anskaffning av ammunition, nya eldhandvapen till samtliga soldater såväl som ny soldatutrustning. Långsiktigt behövs ytterligare reparationsresurser och förbättrad brobyggarförmåga. Ytterligare förstärkningar vad gäller mer modernt och tyngre materiel behöver göras på hemvärnet för att nå upp till ambitionerna i Värnkraft. Därtill behöver de frivilliga försvarsorganisationerna fortsatt förstärkas. Frivilligheten är ett sätt för människor runt om i landet att bidra med sin kompetens och erfarenhet till försvaret av Sverige, även om man inte är soldat, sjöman eller anställd för tidvis tjänstgöring inom Försvarsmakten.

Vi vill se fler regementen runt om i landet på för totalförsvaret viktiga orter. Det finns också ett mervärde med fler etableringar utifrån ett folkförankringsperspektiv. Försvarsmakten ska synas och höras och finnas i människors medvetande, väcka

nyfikenhet, stolthet, intresse och en vilja att själv bidra till försvaret av Sverige. Det har ett egenvärde men kan också vara viktigt i ett rekryteringsperspektiv eftersom människor vill kunna leva, bo och jobba i hela landet.

Det finns dock en osäkerhet kring etableringen på nya orter som måste belysas. Väl medvetna om Försvarsmaktens särställning i exempelvis miljöbalken är det därför särskilt viktigt att försöka finna samexistenslösningar kring försvarets verksamhet på det lokala planet. Det är vår övertygelse att antalet överklaganden kring försvarets verksamhet där de har exempelvis mark- och vattenanspråk, kan minska med tidig dialog och en vilja till gemensamma lösningar med styret i lokalsamhällena. Färre överklaganden kan snabba på nödvändiga processer och försvarsetableringar. Folkförankring kan uppnås på många olika sätt, genom närvaro och synlighet men också vilja till tidig dialog och undvikande av intressekonflikter som inte behöver uppstå om dialogen förbättras. Det är vår uppfattning att det är viktigt att det behöver finnas en politisk vilja i de orter där ytterligare etableringar är aktuella, vilket kan underlätta en etablering.

Men krigsdugligheten behöver också öka i flygvapnet och marinen, i enlighet med helheten i Värnkraft.

En jämställd Försvarsmakt är ett försvar för alla i Sverige

Försvarsmakten ska vara en attraktiv arbetsgivare som kan locka till sig och behålla personal och kompetens. Försvarsmakten som arbetsgivare ska erbjuda goda incitament för människor i hela landet att söka sig till och vilja stanna kvar i Försvarsmakten. Det är lika viktigt nu när plikten återinförts som tidigare. Fler än idag ska välja att bli soldat och officerare.

Den utökade värnplikten, som är en del av både januariavtalet och försvarsberedningens förslag, innebär att fler ska genomgå mönstring. Det betyder ett ökat tryck på Rekryteringsmyndigheten, som måste ges bättre förutsättningar att kunna genomföra sitt viktiga uppdrag. Ett tredje rekryteringskontor ska etableras. Men det räcker inte.

För att alla tjänster ska kunna fyllas med de bästa personerna, män och kvinnor, är det viktigt att kravspecifikationerna för respektive tjänst verkligen utgår från krav som respektive tjänst verkligen kräver. Exempelvis behöver körkort kanske inte ställas på varje befattning, inte heller en viss typ av muskelstyrka vid mönstringen. Det kan alltid tränas upp. Det betyder inte att krav ska sänkas i syfte att rekrytera mindre lämpliga personer av underrepresenterat kön, exempelvis kvinnor. Vår uppfattning är att Försvarsmakten behöver arbeta aktivt med kravställning på olika befattningar och att mer behöver göras för att kvinnor ska känna sig välkomna och inkluderade i Försvarsmakten, exempelvis vad gäller anpassad personlig utrustning och utformningen av omklädningsrum etc.

Utöver det är det viktigt för Centerpartiet att antalet utbildningsplatser på officers- och reservofficersutbildningen ökar. Med förbättrad officersförsörjning kan vi också utbilda fler soldater. Det är av stor vikt att utbildningsplatserna fylls och att incitamentsstrukturen utvecklas.

Veteraner

Centerpartiet anser samtidigt att de soldater och officerare, men även civilanställda, som genomför utlandsmissioner ska mötas med stor respekt och det är viktigt att det finns ett ordentligt omhändertagande efter en mission. Samtidigt drar ofta familj och nära anhöriga till den som är på utlandsmission ett stort ansvar hemma, kanske känner oro under tiden missionen pågår. Centerpartiet vill utveckla stödet till landets veteraner och deras anhöriga. Det ska gälla militära såväl som civila veteraner.

Daniel Bäckström (C)

Lars Thomsson (C)

Mikael Larsson (C)

Magnus Ek (C)

Annika Qarlsson (C)

Kerstin Lundgren (C)

Linda Modig (C)